

**Brussels netwerk voor
kunsteducatie en publieksbemiddeling**

Studiedag 'Interculturele kunst- en cultuurbemiddeling' 13/12/2007 – De Kriekelaar

**Verslag interview van Veerle Keuppens met Paul Van den Berghe (De Pianofabriek)
en Peter Van Rompaey (Muziekpublique)**

Muziekpublique: www.muziekpublique.be
De Pianofabriek: depianofabriek.vgc.be

Muziekpublique

De programmatie die Muziekpublique rond wereldmuziek en folk had ontwikkeld in La Tentation moest daar worden stopgezet, en dus gingen ze op zoek naar een andere plek om zulke concerten te organiseren. Uiteindelijk nestelde Muziekpublique zich in het Théâtre Molière in het hartje van de Afrikaanse wijk Matongé. De interactie die ze daar hebben met de buurt is voor Muziekpublique heel belangrijk.

Muziekpublique vindt Brussel de ideale plek voor een interculturele muziekprogrammatie: er zijn veel (muziek)tradities van verschillende culturen aanwezig, en ook veel muzikanten met een diverse achtergrond. En er is in deze stad ook een publiek voor dit soort programmatie.

Muziekpublique maakt geen onderscheid tussen folk en wereldmuziek. Het is eerder zo dat er vooral wordt gefocust op akoestische instrumenten. Ook dans komt aan bod. De kern van Muziekpublique is een artistiek verhaal. Daarbij wordt zowel met professionele muzikanten als amateurs samengewerkt. Wel wordt ernaar gestreefd dat een activiteit een meerwaarde biedt voor meer mensen dan enkel de organiserende gemeenschap.

De programmatie komt op twee manieren tot stand: enerzijds inspelen op wat de vele vrijwilligers en lesgevers aandragen, en anderzijds door eigen, nieuwe projecten met deze mensen te ontwikkelen. Muziekpublique heeft een groot netwerk dat voorstellen doet.

Interculturele muziekprojecten gedijen best als het spontaan kan gebeuren en geleidelijk aan kan groeien. Muziekpublique is het meest trots op die projecten waar ze er in slagen echte 'stedelijke' muziek te brengen, waarbij verschillende culturele vanuit een goesting met elkaar samen spelen.

Een cultureel en sociaal divers publiek bereiken voor deze programmatie is een werk van lange adem. Er is een doorstroom via de cursuswerking (+/- 400 leerlingen) en er wordt ook gewerkt met een ledensysteem. Dat ledenbestand is intussen een mix van allerlei nationaliteiten en culturen. Die leden brengen dan op hun beurt vrienden en familie mee. Maar daarom heb je nog geen echte doorsnede van de Brusselse bevolking in je zaal. Het publiek dat naar de concerten van Muziekpublique komt heeft toch eerder een hogere opleiding gehad, daar moeten we niet naïef in zijn. Bij wijkprojecten voel je dat je er wel in kan slagen om een bredere laag van de bevolking te bereiken.

Publiek bereiken doe je door naar hen te luisteren, door zoveel mogelijk tweetalig of meertalig te communiceren, maar ook door mond-aan-mond reclame. Ook het opzetten van samenwerkingen met verenigingen loont, want dan dragen zij een ander, eigen publiek en sfeer aan.

Samen met andere verenigingen activiteiten opzetten loopt niet altijd van een leien dakje. Een verschillende organisatiecultuur kan ertoe leiden dat afspraken niet worden nagekomen, enzovoort. Maar gelukkig zijn er zeker ook goeie voorbeelden. Een samenwerking mag niet enkel worden opgezet omdat je een zaal te vullen hebt. Geen gratuite samenwerking dus. In de praktijk betekent samenwerken met een vereniging vaak samenwerken met 1 persoon, een sleutelfiguur die alles trekt.

In een ideale wereld... hoor je op Radio 1 vele talen, en zijn de media een afspiegeling van de hele wereld. Alleen zo kunnen we leren openstaan voor elkaar. Wanneer de folkies uit Gooik ook naar het Turkse bal afzakken zijn we al enigszins op weg.

De Pianofabriek

De Pianofabriek krijgt veel artiesten over de vloer in haar kunstenwerkplaats. De Pianofabriek is geen gewoon gemeenschapscentrum maar een kruising tussen cc, buurthuis, opleidingscentrum, kunsteducatieve instelling, kunstenwerkplaats en heeft bovendien ook een diversiteitswerking. Op basis van de behoeften die zich stellen komen er steeds functies bij. Een voorbeeld daarvan is de opleiding geluidstechniek.

Intercultureel werken gebeurt in de Pianofabriek eigenlijk al sinds de opstart, en dat vanuit de buik, intuïtief. Maar er werd en wordt wel op tijd en stond geëvalueerd, naar raakpunten gezocht tussen de verschillende werkingen van de Pianofabriek.

Een nieuw aandachtspunt binnen de Pianofabriek is het samenbrengen van verenigingen uit verschillende culturen in eenzelfde activiteit. Dit intercultureel werken stimuleert men door te lobbyen bij die verenigingen.

Soms moet men bij interculturele activiteiten omzichtig te werk gaan, maar toch wil de Pianofabriek de discussie niet uit de weg gaan en eventuele spanningen tussen culturen bespreekbaar maken. Zo werd er een debat georganiseerd over verschillende religies en creationisme.

Activiteiten gericht naar een divers publiek zorgen soms wel voor incidenten. Zo kan het zijn dat tijdens een wijkfeest men enthousiast reageert als er muziek van de eigen gemeenschap gespeeld wordt, maar krijg je soms bijna boegeroep als er andere muziek gebracht wordt.

Ook voor de Pianofabriek is het geen evidentie om met een niet-Westerse programmatie een divers publiek te bereiken. "Mohammed met de pet" krijg je moeilijk naar een concert met klassieke Arabische muziek of een Zuid-Amerikaanse folkgroep. Enkel bij een mix van verschillende muziektradities kan je soms wel barrières overbruggen. Bijvoorbeeld rond religieuze muziek, een concert met moslims in een kerk, of polyfone muziek gezongen in het Arabisch.

In een ideale wereld... krijgen we nog veel vaker een mix aan achtergronden bij dezelfde activiteit. We zoeken nog naar effectieve formules om verschillende gemeenschappen echt samen te brengen. We zijn er pas al we de diversiteit van de straat overal terugvinden, op de werkvloer, enzovoort. Cultuurhuizen moeten proberen zulke plekken van ontmoeting te zijn.

Verslag: Geert Cochez